gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Ontwikkeling
E-mailadres: S.Geerts@barneveld.nl
Telefoonnummer: 14 0342

Raadsvoorstel nr. 4357
Barneveld, 4 november 2025
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Onderwerp: Kaderstelling voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen

Samenvatting raadsvoorstel

In dit voorstel zijn de dilemma's uitgewerkt en worden keuzes gepresenteerd om de ambities uit de Centrumvisie Voorthuizen te vertalen naar een haalbaar voorkeursscenario voor de herinrichting van het centrum. Voorgesteld wordt wegprofiel gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur (GOW30) te hanteren en verkeersremmende maatregelen op zowel de Hoofdstraat als op de Apeldoornsestraat toe te passen, om de verkeersintensiteit te verlagen en de leefbaarheid te verbeteren. Dit betreft het voorkeursscenario. Voor de Huiskamer van Voorthuizen (Bunckmanplein en Horecaplein Kerkstraat) wordt voorgesteld om deze in te richten als gedeelde ruimte voor voetgangers, fietsers en auto's, met extra aandacht voor toegankelijkheid, veiligheid en inclusie. Gestreefd wordt naar het hoogste onderhoudsniveau voor de Hoofdstraat, Huiskamer van Voorthuizen en Apeldoornsestraat. Voorgesteld wordt om de scope van het plan uit te breiden met mitigerende maatregelen op omliggende wegen (Apeldoornsestraat, Koninginnelaan, Van den Berglaan en Brahmslaan) en met een integrale aanpak van bovengrond en ondergrond voor riool, hemelwaterafvoer, kabels en leidingen. De financiële gevolgen worden verwerkt in het Meerjaren Investeringsplan, de Kadernota en de Programmabegroting. Het voorlopig ontwerp wordt in 2026 uitgewerkt en in 2027 voor besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen beoogt een beter bereikbaar, groener en veiliger centrum met minder autoverkeer en meer verblijfskwaliteit, tot stand gekomen in nauwe samenwerking met inwoners en ondernemers, waarbij 70% van de deelnemers zich positief heeft uitgesproken over het voorkeursscenario.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

Nadere kaderstelling en scopewijzigingen om richting te geven aan de verdere uitwerking van het Centrumplan Voorthuizen:

1. Het voorkeursscenario Gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur (GOW30) met verkeersremmende maatregelen voor de Hoofdstraat en de Apeldoornsestraat vast te stellen;
2. Een weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen vast te stellen, waarbij verkeersdeelnemers de ruimte gezamenlijk gebruiken, met de randvoorwaarden dat in de verdere detaillering en inrichting meer sturing voor het autoverkeer en versterkte aandacht voor toegankelijkheid en inclusie worden opgenomen;
3. Beheerniveau A voor de Hoofdstraat, Huiskamer van Voorthuizen en de Apeldoornsestraat vast te stellen;
4. De scope uitbreiding van Centrumplan Voorthuizen met mitigerende maatregelen vast te stellen voor de wegvakken:
    a. Apeldoornsestraat vanaf de Molenweg tot aan tankstation Apeldoornsestraat;
    b. Koninginnelaan, Van Den Berglaan en Brahmslaan west (vanaf Baron van Nagellstraat tot aan Van Den Berglaan.
5. De scope uitbreiding voor een gevel tot gevel ontwerp ten behoeve van de vervanging van het droogweerafvoer (DWA), hemelwaterafvoer (HWA) en kabels & leidingen vast te stellen voor:
    a. de Hoofdstraat en Apeldoornsestraat.
    b. de Koninginnelaan west en Van Den Berglaan.

Ten aanzien van het vervolgproces:

6. De opdrachtverlening voor het uitwerken van het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen in een voorlopig ontwerp (VO) vast te stellen, waarbij de nadere kaderstelling en voorgestelde scopewijzigingen worden verwerkt en voorgelegd ter besluitvorming via het reguliere besluitvormingsproces;

7. Vast te stellen om de financiële gevolgen van de nadere kaderstelling en voorgestelde scopewijzigingen te betrekken bij de besluitvorming rondom het Meerjaren Investeringsplan (MIP), de Kadernota en de Programmabegroting;

1. Inleiding

Op 27 augustus 2019 werd de Voortse Ring geopend, waardoor het verkeersgebruik en het karakter van het centrum van Voorthuizen is veranderd. Sindsdien wordt doorgaand verkeer gestimuleerd om gebruik te maken van de rondweg, in lijn met de beleidsafspraken met de Provincie. Samen met betrokkenen is de Centrumvisie Voorthuizen opgesteld en op 7 juli 2021 door uw raad vastgesteld. Deze visie, gebaseerd op eerdere beleidsstukken, bevat vier ambities voor een eigentijds, bereikbaar en levendig centrum.

Het Parkeer- en Verkeerscirculatieonderzoek uit december 2022 brengt een aantal dilemma's in beeld die aangeven dat sommige ambities uit de Centrumvisie Voorthuizen niet verenigbaar zijn met elkaar. Ten aanzien van het dilemma 'Verkeer' bijvoorbeeld, blijkt uit het parkeer- en verkeerscirculatieonderzoek dat de huidige intensiteiten niet passen bij de ambitie uit de Centrumvisie om de Hoofdstraat om te vormen tot een aantrekkelijk verblijfsgebied. Het college heeft sindsdien meerdere maatregelen en pilots (zoals blauwe zone en verplichte rijrichting voor vrachtwagens) uitgevoerd en hierover uw raad geïnformeerd, meest recent met Raadsmemo Centrumplan Voorthuizen van 3 juni 2025. Niet alle wensen kunnen worden gerealiseerd en er zijn dus duidelijke keuzes en prioriteiten nodig; niet alles is mogelijk.

In dit voorstel zijn de dilemma's uitgewerkt en worden keuzes gepresenteerd om de ambities uit de Centrumvisie Voorthuizen te vertalen naar een haalbaar voorkeursscenario voor de herinrichting van het centrum. Dit voorstel geeft nadere kaderstelling aan om richting te geven aan de verdere uitwerking van het Centrumplan Voorthuizen, zodat het vervolgtraject binnen bestuurlijke kaders kan worden uitgevoerd. Hiermee ronden we de definitiefase van het Centrumplan Voorthuizen af en kan de volgende stap in het vervolgtraject gezet worden.

Geen onderdeel van dit voorstel

Onderdelen van de Centrumvisie die niet leiden tot een nadere kaderstelling of een scopewijziging, blijven gehandhaafd en maken geen onderdeel uit van dit voorstel. Zie ook Kanttekeningen.

2. Beoogd effect

Het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen beoogt een eigentijds, karakteristiek en levendig centrum, dat beter bereikbaar, groener en veiliger is met minder autoverkeer en meer verblijfskwaliteit.

3. Argumenten

1.1 Het voorkeursscenario geeft invulling aan ambitie 2 "Een goed bereikbaar centrum met minder verkeer door de Hoofdstraat" uit de Centrumvisie Voorthuizen.

In de Centrumvisie Voorthuizen is beschreven dat het de wens is om de hoeveelheid doorgaand verkeer door de Hoofdstraat (vanaf rotonde De Punt tot aan de Molenweg), zonder bestemming in of rond het centrum, zoveel mogelijk te verminderen om de leefbaarheid te verbeteren. Uit het parkeer- en verkeerscirculatieonderzoek van 2022 blijkt echter dat de huidige intensiteiten niet passen bij de ambitie uit de Centrumvisie om de Hoofdstraat een grotere verblijfsfunctie te geven, waarin fietsers voldoende veilig op de rijbaan kunnen rijden. Een zogenaamd 'auto-te-gast' gebied. Er zullen dus keuzes gemaakt moeten worden. Zie voor een uitgebreide beschrijving bijlage 1 Memo Verkeerskundige keuzes inzake Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.

Wat is onderzocht?

Vanaf januari 2024 is in co-creatie, volgens participatietrede 4 van het Participatiebeleid, met de Regiegroep (bestaande uit vertegenwoordigers namens inwoners en ondernemers, zijnde de Ondernemers Vereniging Voorthuizen (OVV), Plaatselijk Belang Voorthuizen, Wijkplatform Centrum Voorthuizen, Visit Voorthuizen en bestuurlijk en ambtelijk gemeentelijke vertegenwoordigers) verschillende verkeersvarianten uitgewerkt, zoals 1-richtingsverkeer, vertragingsvarianten erftoegangsweg 30 km/u (ETW30) en vertragingsvarianten gebiedsontsluitingsweg 30 km/u (GOW30). De hoeveelheid autoverkeer overschrijdt in beide scenario's de maximaal acceptabele intensiteit van 4.000 motorvoertuigen per etmaal volgens de CROW-richtlijnen. Hiermee kan geconcludeerd wordt dat de geformuleerde uitwerking 'auto-te-gast' niet gerealiseerd kan worden. Zie hiervoor ook bijlage 1. Memo Verkeerskundige keuzes inzake Centrumplan Voorthuizen, bijlage 2. Notitie Verkeersonderzoek effecten eenrichtingsverkeer Hoofdstraat Voorthuizen, bijlage 3. Rapportage 1-

richtingsverkeer Hoofdstraat, bijlage 4. Notitie Verkeerseffecten vertraging Hoofdstraat Voorthuizen, bijlage 5. Rapportage ETW30 en bijlage 6. Rapportage GOW30.

Voorkeursscenario betreft wegprofiel GOW30 met verkeersremmende maatregelen
De ambitie 2 uit de Centrumvisie Voorthuizen, zijnde "Een goed bereikbaar centrum met minder verkeer door de Hoofdstraat", kan wel bereikt worden door als wegprofiel de gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur (GOW30) te hanteren en verkeersremmende maatregelen op zowel de Hoofdstraat als op de Apeldoornsestraat toe te passen. Dit is het voorkeursscenario. Hiermee wordt volgens onderzoek een reductie van de verkeersintensiteiten op de Hoofdstraat gerealiseerd en een waarde van ongeveer 5.000 motorvoertuigen per etmaal op de Hoofdstraat in het kernwinkelgebied verwacht.

1.2.Hiermee wordt geanticipeerd op maatschappelijke ontwikkelingen
Fietspaden worden steeds drukker, wat ten koste gaat van de verkeersveiligheid voor kwetsbare groepen zoals kinderen en ouderen. Vanaf 2025 mogen gemeenten pilots starten met verschillende snelheidslimieten en verkeersmaatregelen, zoals aparte fietsstroken voor snelle fietsers. Op dit moment is hier nog geen lokaal beleid voor vastgesteld. In het voorkeursscenario voor de Hoofdstraat is geanticipeerd op deze maatschappelijke ontwikkelingen. We beogen dat het bestaande vrijliggende fietspad wordt geschikt voor langzame fietsers (max. 20/25 km/u), terwijl snelle fietsers de fietsstrook op de rijbaan gebruiken. Rode fietsstroken en smalle rijbanen zorgen voor lagere autosnelheden en meer ruimte voor fietsers. Dit ondersteunt de ambitie voor een beter bereikbaar centrum met minder verkeer door de Hoofdstraat, met een verwachte afname van autoverkeer en betere fietsveiligheid. In de uitwerking van het voorkeursscenario naar een voorlopig ontwerp (VO), zullen we de uitkomsten van landelijke pilots verwerken.

Het wegprofiel gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur (GOW30) met verkeersremmende maatregelen voor de wegvakken Hoofdstraat en Apeldoornsestraat is verwerkt in het voorkeursscenario.

2.1 Het weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen geeft invulling aan ambitie 3 van Centrumvisie Voorthuizen "Bunckmanplein en horecaplein Kerkstraat als Huiskamer van Voorthuizen" en ambitie 4 "Sterke identiteit waar Voorthuizen trots op kan zijn".
Om invulling te geven aan ambitie 3 van Centrumvisie Voorthuizen "Bunckmanplein en horecaplein Kerkstraat als Huiskamer van Voorthuizen, is gebruik gemaakt van een weginrichtingsconcept waarbij verkeersdeelnemers de ruimte gezamenlijk gebruiken, zonder strikte scheiding tussen auto's, fietsers en voetgangers en geen of weinig verkeerskundige vormgeving. Dit is passend voor lagere snelheden. (Zie hiervoor ook bijlage 7. Definitieve versie Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen en bijlage 8. Landschappelijke inpassing Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.)

De voordelen hiervan zijn:
- **Meer verblijfsruimte:** Door meer ruimte te geven aan voetgangers en fietsers, wordt het plein aantrekkelijker om te verblijven. Dit versterkt de levendigheid van het centrum en verbetert het verblijfsklimaat. Voor een plaats als Voorthuizen, met veel vakantiegangers in het voorjaar en zomer, een belangrijk kenmerk.
- **Flexibel gebruik:** Minder barrières maakt het plein eenvoudiger af te sluiten en inzetbaar voor evenementen zoals de Floralia.
- **Minder verkeer en lagere snelheid:** Samen ruimte delen, beoogt verkeer af te remmen, voorkomt dominantie van auto's, maakt automobilisten alerter en helpt daarmee de veiligheid te vergroten. Zo ontstaat er een beter evenwicht tussen functies. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het centrumgebied.
- **Hogere ruimtelijke kwaliteit:** Zonder opvallende markeringen en de onderbreking van de Hoofdstraat ontstaat er meer samenhang tussen de pleinen, wat uitnodigt tot ontmoeting en gezelligheid.. Ook sluit het ontwerp aan bij ambitie 4 van de visie, door de identiteit en het cultuurhistorische karakter zichtbaar te maken. Dit gebeurt onder andere de blauwe lijnen die de Ganzenbeek en daarmee het ontstaan van Voorthuizen verbeelden.

Een inrichting waarbij verkeersdeelnemers de ruimte gezamenlijk gebruiken in de Huiskamer van Voorthuizen is verwerkt in het voorkeursscenario.

Om tegemoet te komen aan zorgen over verkeersveiligheid, herkenbaarheid en toegankelijkheid in de Huiskamer van Voorthuizen, wordt voorgesteld het beoogde gezamenlijke gebruik van de ruimte te behouden, met als voorwaarden:

- Meer sturing en geleiding van autoverkeer in het ontwerp;
- Extra aandacht voor toegankelijkheid en inclusie.

3.1 De hoogste beeldkwaliteit voor onderhoud van de Hoofdstraat, Huiskamer van Voorthuizen en Apeldoornsestraat kan alleen gerealiseerd worden met beheerniveau A.
De Centrumvisie Voorthuizen streeft naar onderhoud op het hoogste niveau voor zowel verharding als groen. Het voorkeursscenario vraagt om beheerniveau A, waarmee wordt afgeweken van de recente bezuinigingen op onderhoud. Gezien de ambities vanuit de centrumvisie en de voorgestelde inrichting die wij graag passend willen onderhouden, wordt voor deze specifieke locaties voor dit onderhoudsniveau gekozen. Financieel gezien is de financiële impact hiervan beperkt.

4a.1 Het afwaarderen van 50 km/u naar 30 km/u van de Apeldoornsestraat is ook opgenomen in de Visie Hoofdwegenstructuur Voorthuizen en is een onontbeerlijk onderdeel van het voorkeursscenario om invulling te geven aan Centrumvisie Voorthuizen.
Voor het profiel van ons voorkeursscenario gebiedsontsluitingsweg 30 km/u (GOW30) met vertragende maatregelen op de Hoofdstraat, dienen ook vertragende maatregelen ingevoerd te worden voor de Apeldoornsestraat. Hiervoor is het belangrijk dat het 30 km regime van de GOW30 wordt verlengd naar de Apeldoornsestraat, zoals ook al bepaald is in de Visie Hoofdwegenstructuur Voorthuizen van juli 2021
Tevens blijkt uit de rapportage varianten vertragende maatregelen voor GOW30 Hoofdstraat Voorthuizen (zie ook bijlage 6 Rapportage GOW30_M08381-R03-E01_250515) dat het wegvak Apeldoornsestraat een onontbeerlijk onderdeel is op het gehele traject om de ambitie 2 “Een goed bereikbaar centrum met minder verkeer door de Hoofdstraat” uit de visie te verwezenlijken. Zie ook bijlage 1 Memo Verkeerskundige keuzes inzake Centrumplan en bijlage 4 Notitie Verkeerseffecten vertraging Hoofdstraat Voorthuizen voor een uitgebreide toelichting op de verkeerskundige keuzes.
(Zie hiervoor ook bijlage 7. Definitieve versie Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen en bijlage 9. Dwarsprofielen Hoofdstraat, Koninginnelaan, Van Den Berglaan, Brahmslaan voor het profiel van het voorkeursscenario.)

De voorgestelde scope uitbreiding van Centrumplan Voorthuizen met het wegvak Apeldoornsestraat is verwerkt in het voorkeursscenario.

4b.1 Mitigerende maatregelen voor de Koninginnelaan, Van Den Berglaan en Brahmslaan vormen een onontbeerlijk onderdeel van het voorkeursscenario om invulling te geven aan Centrumvisie Voorthuizen.
Aanvullende analyse is uitgevoerd om te beoordelen of de effecten van het voorkeursscenario GOW30 op de omliggende wegen acceptabel zijn. Zie hiervoor ook hoofdstuk 6.2 Maatregelen omliggende wegen zoals beschreven in bijlage 6. Rapportage GOW30 en bijlage 4. Notitie Verkeerseffecten vertraging Hoofdstraat Voorthuizen.
Het verkeer buigt af naar 2 routes, zijnde de noordelijke route langs Rembrandtstraat, Rubensstraat en Heuvelrandweg. De zuidelijke route betreft Brahmslaan, Van den Berglaan en Koninginnelaan. Overschrijdingen van de maximaal acceptabele hoeveelheid verkeer op twee omliggende wegen zijn aanwijsbaar, zijnde de Koninginnelaan oost en Van Den Berglaan noord. Op deze wegvakken moeten mitigerende maatregelen genomen worden om een mogelijke toename van het verkeer te beperken en de verkeersveiligheid te verbeteren. Met de voorgestelde maatregelen op de Koninginnelaan, de Van Den Berglaan en de Brahmslaan wordt de overschrijding van de maximaal acceptabele hoeveelheid autoverkeer op de Koninginnelaan en Van den Berglaan voorkomen en de verkeersveiligheid op de gehele route verbeterd. Hierdoor wordt de verkeersdruk verdeeld en sluit de inrichting beter aan bij een 30 km/uur erftoegangsweg. Zie bijlage 1 Memo Verkeerskundige keuzes inzake Centrumplan Voorthuizen voor de volledige lijst met maatregelen.
Ondanks deze aanpassingen blijft er wel een toename van verkeer ten opzichte van nu.

De voorgestelde scope uitbreiding van Centrumplan Voorthuizen met het wegvakken Koninginnelaan, Van Den Berglaan en Brahmslaan is verwerkt in het voorkeursscenario.

5a.1 Kansen voor gecombineerd werk optimaal benutten door het voorkeursscenario integraal te koppelen aan de ondergrondse beheeropgaven.
Voor de Hoofdstraat en de Apeldoornsestraat is bekend dat het rioolstelsel uit 1950 stamt en de einde levensduur nadert. Hier zijn koppelkansen voor gecombineerd werk aanwezig. Door het voorkeursscenario te combineren met deze vervanging ontstaat een integraal ontwerp, dat regulier en noodzakelijk onderhoud slim koppelt. Dit geldt ook voor kabels en leidingen die hun levensduur bereiken. Een nadere dimensionering en modellering van de

maatregelen voor water en riool dient uitgevoerd te worden voor het voorkeursscenario op de Hoofdstraat en de Apeldoornsestraat.

5a.2 Door beperkingen in de ondergrond te verminderen zijn er extra kansen voor de vergroeningsopgave.
De Verkeerskundige keuzes, zoals beschreven bij argument 1.1, hebben geleid tot een voorkeursscenario met wegprofiel GOW30 inclusief verkeersremmende maatregelen. Dit brengt beperkingen voor de vergroeningsopgave met zich mee. Zie hiervoor kanttekening 1.2. Door de ondergrondse beheeropgaven integraal te koppelen aan het voorkeursscenario, biedt het bundelen en verleggen van ondergrondse infra mogelijk extra ruimte voor groen, passend bij het Klimaatadaptatieplan 2025.

De voorgestelde scope uitbreiding voor een gevel tot gevel ontwerp voor de Hoofdstraat en Apeldoornsestraat ten behoeve van de vervanging van het DWA, HWA en kabels & leidingen is nog niet verwerkt in het voorkeursscenario.

5b.1 Kansen voor gecombineerd werk optimaal benutten door het voorkeursscenario integraal te koppelen aan de ondergrondse beheeropgaven voor Koninginnelaan en Van Den Berglaan.
Voor de Koninginnelaan en Van Den Berglaan moet het riool worden geïnspecteerd om te bepalen of vervanging nodig is. Bij vervanging liggen er kansen om direct gescheiden riolering en afkoppeling van verhardingen mee te nemen. Voor de Koninginnelaan oost is het deel tot de Molenweg al in voorbereiding. Integrale aanpak biedt bovendien extra ruimte voor groen, aansluitend bij het Klimaatadaptatieplan 2025.

De voorgestelde scope uitbreiding voor een (mogelijk) gevel tot gevel ontwerp voor de Koninginnelaan en de Van Den Berglaan ten behoeve van de vervanging van het DWA, HWA en kabels & leidingen (na inspectie), is nog niet verwerkt in het voorkeursscenario.

6.1 Met de opdrachtverlening voor het voorlopig ontwerp wordt een volgende stap gezet in de planuitwerking van Centrumplan Voorthuizen.
In de volgende fase werken we toe naar een voorlopig ontwerp (VO) op basis van het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen. Hierbij leggen we meer nadruk op verkeersveiligheid en sturing van het autoverkeer, verbeteren we de toegankelijkheid en inclusie en werken we integraal aan vervangingsopgaven in de ondergrond en aan bovengrondse inrichtingseisen.

7.1 De benodigde middelen worden in samenhang met andere investeringen afgewogen.
Door de financiële gevolgen van de uitwerking van het voorlopig ontwerp (VO) op basis van het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen te betrekken bij het Meerjaren Investeringplan (MIP) Investeringplan (MIP), Kadernota en Programmabegroting, kunnen de benodigde middelen in samenhang met andere investeringen worden afgewogen en verantwoord worden ingepast binnen het gemeentelijk financieel kader. Zie ook onderdeel Financiën.

4. Kanttekeningen

Geen onderdeel van dit voorstel
Onderdelen van de Centrumvisie die geen nieuwe kaders of scopewijziging vragen, blijven ongewijzigd en vallen buiten dit voorstel. Er zijn twee onderwerpen van belang die geen onderdeel uitmaken van het voorliggende voorstel Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen, maar er wel mee samenhangen.
Voor het Jumboplein volgt verdere uitwerking pas na afronding van het onderzoek naar het trafohuisje. De vervolgstappen staan beschreven in hoofdstuk 7. Tevens wordt gelijktijdig binnen de portefeuille Economische Zaken de binnenkort te verschijnen Supermarktnota Voorthuizen 2025 uitgewerkt, die meer richting moet geven aan de toekomst van de AH locatie. Het belang van invulling van deze locatie is urgent en wordt getoetst aan het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.

Nieuwe beleidsuitgangspunten die sinds de vaststelling van de Centrumvisie in 2021 zijn ontwikkeld, maar geen nieuwe kaders of scopewijziging vragen ten behoeve van de uitwerking van het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen vallen buiten dit voorstel. Er zijn wel twee onderwerpen die samenhangen met het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen, zoals de Omgevingsvisie Barneveld 2040 en het actuele Klimaatadaptatieplan (zie hiervoor verder kanttekening 1.2). De Omgevingsvisie Barneveld 2040 zet in op een duurzaam en leefbaar

centrum van Voorthuizen. Het levendige centrum blijft behouden door winkels, horeca en ontmoetingsplekken te ondersteunen en te versterken.

Bij grote herinrichtingen is het lastig om ambities, belangen en technische eisen te combineren, vooral door ruimtegebrek en concurrerende functies zoals verkeer en verblijfsruimte. Bovengrondse inrichting moet bovendien afgestemd worden op de ondergrondse situatie, wat vaak leidt tot botsende belangen. Hierdoor kunnen niet alle wensen worden gerealiseerd en zijn duidelijke keuzes en prioriteiten nodig; niet alles is mogelijk. Dit brengt enkele kanttekeningen bij het voorkeursscenario met zich mee:

1.1 Effectiviteit van de maatregelen op de verkeersstructuur (modelmatig voorspellen).
In mei 2023 is een kentekenonderzoek uitgevoerd dat inzichtelijk maakt hoe mensen zich verplaatsten op basis van de huidige inrichting. Het kentekenonderzoek laat een groter aandeel bestemmingsverkeer zien naar het centrum op basis van de **huidige inrichting**. Het verkeersmodel van Goudappel Coffeng voor de gemeente Barneveld (zie bijlage 04 Notitie Verkeerseffecten vertraging Hoofdstraat Voorthuizen) is gericht op de **toekomstige situatie**, waarbij rekening wordt gehouden met beleidsontwikkelingen, ruimtelijke plannen, autonome groei van verkeer en de voorgestelde inrichting. Het kentekenonderzoek daarentegen geeft een momentopname van de huidige verkeersstromen op basis van feitelijke waarnemingen. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan tussen de modelresultaten en de uitkomsten van het kentekenonderzoek: het model voorspelt de verwachte verkeersverdeling in de toekomst, terwijl het kentekenonderzoek het huidige reisgedrag en verkeerspatroon weergeeft. Dat leidt tot een andere prognose. Indien het effect van voorgestelde verkeersremmende maatregelen op de verkeersintensiteit van de Hoofdstraat minder effectief blijkt te zijn, dan moet de Hoofdstraat geschikt blijven om meer motorvoertuigen per werkdag te kunnen afwikkelen. Het voorkeursscenario met een wegprofiel van GOW30 inclusief verkeersremmende maatregelen voor de Hoofdstraat en de Apeldoornsestraat blijft passend, ook bij een verkeersintensiteit van meer dan 5.000 motorvoertuigen per werkdag.

1.2 (Nog) niet alle ambities en uitgangspunten uit het Klimaatadaptatieplan zijn te realiseren.
Op 30 juni 2025 is het Uitvoeringsplan 2025-2027 van het actuele Klimaatadaptatieplan door het college vastgesteld. De Verkeerskundige keuzes, zoals beschreven bij argument 1.1, hebben geleid tot een voorkeursscenario met wegprofiel GOW30 inclusief verkeersremmende maatregelen. Dit brengt beperkingen voor de vergroeningsopgave met zich mee.
In het voorkeursscenario is aandacht voor behoud en versterken van bomen, circulariteit en biodiversiteit. Het ontwerp voorziet in een substantiële toename van groen en voorziet in een veel groenere uitstraling door de invulling van oa. de Groene Slinger in het centrum, met koelteplekken onder de schaduw van de bomen en daardoor een sterke afname van hittestress. Door de toename van gevarieerd groen en bloeiende beplanting, zal de biodiversiteit toenemen. (Zie hiervoor ook bijlage 8. Landschappelijke inpassing Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.)
Door de eerder benoemde beperkingen voor de vergroeningsopgave worden niet alle klimaatadaptatie-ambities behaald: zo wordt de norm van 20% schaduw op loop- en fietsroutes en verblijfsplekken bestaande centra wordt (nog) niet behaald en blijft verduurzaming beperkt. Een integrale aanpak met ondergrondse beheeropgaven kan extra groene ruimte creëren en zo alsnog bijdragen aan de klimaatdoelen uit het Klimaatadaptatieplan 2025.
De beoogde scope uitbreiding om het voorkeursscenario integraal te koppelen aan de ondergrondse beheeropgaven, biedt kansen om beperkingen in de ondergrond te verminderen, zodat ruimte bovengronds gecreëerd kan worden voor grootschaligere robuuste groene lijnen om de kwaliteit van de groene inrichting nog meer te verbeteren en daarbij aan te sluiten bij de geformuleerde ambities uit het Klimaatadaptatieplan 2025.

In het vervolgproces, waarin bovengrond en ondergrond integraal worden uitgewerkt, worden de klimaatadaptatieprincipes zoveel mogelijk toegepast en kansen voor gecombineerd werk optimaal benut.

2.1 Het weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen wijkt af van de wegencategorisering van gemeente Barneveld.
Voor de inrichting van wegen conformeert gemeente Barneveld zich aan landelijk beleid voor de inrichting van wegen (Duurzaam Veilig), maar het concept voor de Huiskamer van Voorthuizen is geen officiële wegcategorie, maar een inrichtingsconcept. De huidige inrichting begeleidt het verkeer nog onvoldoende, vooral bij slecht weer, wat kan leiden tot onduidelijkheid voor gebruikers en bezoekers. Ook ontbreken nog duidelijke geleiding voor de auto en passen de zebrapaden niet bij het idee dat voetgangers overal vrij moeten kunnen bewegen in het gebied. De voorgestelde inrichting vraagt daarom nog om een nadere uitwerking die recht doet aan de ambitie 'Huiskamer' maar ook aan verkeerskundige randvoorwaarden.

2.2 Uit bewonersparticipatie komt naar voren dat er zorgen leven onder bewoners.
Tijdens de participatiebijeenkomst op 7 juli 2025 hebben bewoners hun zorgen uitgesproken over het weginrichtingsconcept van de Huiskamer van Voorthuizen (zie hiervoor bijlage 11. Reactienota participatiebijeenkomsten Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen). Sommige bewoners vinden de inrichting ingewikkeld of onduidelijk en maken zich zorgen over de veiligheid van bijvoorbeeld spelende kinderen bij de fontein. Ook missen ze vertrouwde elementen zoals lijnen, stoepen, borden, zebrapaden en fietspaden die zorgen voor voorspelbaarheid.
Daarnaast is het belangrijk dat het plein goed toegankelijk blijft voor mensen met een (visuele) beperking en andere kwetsbare weggebruikers. Blinden en slechtzienden zijn vaak gebaat bij geleiding en contrastmaterialen, terwijl het huidige weginrichtingsconcept vooral inzet op visuele eenheid.

2.3 *Het weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen legt meer verantwoordelijkheid bij de weggebruikers.*
In het weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen gebruiken verkeersdeelnemers de ruimte gezamenlijk, zonder strikte scheiding tussen auto's, fietsers en voetgangers en geen of weinig verkeerskundige vormgeving. De handhavingsmogelijkheden binnen een algemene Shared Space inrichting zijn complexer dan in traditioneel ingerichte verkeerssituaties, doordat verkeerstekens, markeringen en voorrangsituaties grotendeels ontbreken. In de huiskamer is dat deels ondervangen door een erfregime (maximaal 15 km/uur en fietsers en voetgangers staan centraal) toe te passen, waarbij gehandhaafd kan worden op snelheid, parkeren, voorrang voor voetgangers en gevaarlijk gedrag. Daarnaast blijven de algemene verkeersregels uit de Wegenverkeerswet (WVW) en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV) van toepassing.
In het weginrichtingsconcept voor de huiskamer vraagt het principe van de gedeelde ruimte om sociale interactie, waarbij weggebruikers een grotere eigen verantwoordelijkheid krijgen voor veilig gedrag in plaats van te vertrouwen op markeringen en vormgeving. Vanuit de praktijk zijn er voorbeelden waarbij deze gedeelde verantwoordelijkheid leidt tot het aanpassen van de snelheid, ruimte geven aan anderen, actief contact maken en de ruimte delen en niet domineren.

Bij beslispunt 2 is opgenomen om in de verdere detaillering en inrichting meer sturing voor het autoverkeer en versterkte aandacht voor toegankelijkheid en inclusie toe te passen.

5. Financiën

Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026
Voor de uitvoering van het voorkeursscenario Centrumvisie Voorthuizen is in het Meerjaren Investeringsplan (MIP) 2026 € 9,81 miljoen uitvoeringsbudget gereserveerd ten behoeve van Centrumvisie Voorthuizen, verdeeld over drie jaar (2027 start). Daarnaast is € 420.000 voorbereidingskrediet aangevraagd voor 2026 en 2027.

Wat is opgenomen in het uitvoeringsbudget MIP Centrumvisie Voorthuizen?

- Wegprofiel GOW30 (30 km/uur) met verkeersmaatregelen op Hoofdstraat en Apeldoornsestraat;
- Mitigerende maatregelen in omliggende straten (Koninginnelaan, Van Den Berglaan, Brahmslaan west);
- Inrichtingsconcept Huiskamer van Voorthuizen;
- Gescheiden fietspaden Hoofdstraat;
- Asfalt vervagen door klinkerbestrating Hoofdstraat (deels), Apeldoornsestraat, Koninginnelaan en Van Den Berglaan;
- Toevoegen groenvoorzieningen Hoofdstraat, Apeldoornsestraat, Huiskamer van Voorthuizen en Smidsplein;
- Herinrichting parkeerplaatsen;
- Civiele werkzaamheden en vervanging wegverharding;
- Entreebogen kernwinkelgebied.

Hiermee is de uitvoering van het voorkeursscenario GOW30 met verkeersremmende maatregelen (beslispunt 1) en het weginrichtingsconcept voor de Huiskamer van Voorthuizen (beslispunt 2) passend binnen het uitvoeringsbudget Centrumvise Voorthuizen. De scope uitbreidingen voor de Apeldoornsestraat (beslispunt 4a)

en de scope uitbreidingen voor de Koninginnelaan, Van Den Berglaan en Brahmslaan (beslispunt 4b) zijn verwerkt binnen het voorkeursscenario en passen binnen het uitvoeringsbudget Centrumvise Voorthuizen.

Wat is nog niet in beeld gebracht?
De herinrichting van het Jumbo plein dient nog nader uitgewerkt te worden en verwerkt te worden in het uitvoeringsbudget MIP Centrumvisie Voorthuizen. Het effect van het op 30 juni 2025 vastgestelde Uitvoeringsplan 2025-2027 van het Klimaatadaptatieplan is nog niet in beeld gebracht. Daarnaast zijn de exploitatiekosten van het beheerniveau A (enkele duizenden euro's per jaar) nog niet verwerkt in de Programmabegroting.
De kosten van de scope uitbreiding voor een gevel tot gevel ontwerp ter vervanging van het DWA, HWA riool en kabels&leidingen voor de Hoofdstraat en Apeldoornsestraat (beslispunt 5a) en voor de Koninginnelaan west en Van Den Berglaan (beslispunt 5b) zijn nog niet verwerkt binnen het voorkeursscenario. Deze scope uitbreidingen gaan ten laste van het Gemeentelijk Rioolplan (GRP) budget.

Een nieuw rapport Kostenraming wordt opgesteld in het vervolgproces ten behoeve van het voorlopig ontwerp (VO) Centrumplan Voorthuizen, waarin de bovengrond (Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen) en de ondergrond integraal zijn uitgewerkt en kansen voor gecombineerd werk optimaal benut worden.

Door de financiële gevolgen van de uitwerking van het voorlopig ontwerp te betrekken bij het Meerjaren Investeringplan (MIP), Kadernota en Programmabegroting, kunnen de benodigde middelen in samenhang met andere investeringen worden afgewogen en verantwoord worden ingepast binnen het gemeentelijk financieel kader.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie
Er is breed maatschappelijk draagvlak voor het voorkeursscenario. Bijna 70% van de deelnemers aan de participatiebijeenkomst op 7 juli 2025 geeft aan tevreden te zijn (23% is neutraal, 8 % is niet tevreden) met het voorgestelde Centrumplan Voorthuizen. Het co-creatieve proces heeft hiermee geleid tot een breed gedragen voorkeursscenario voor het centrum van Voorthuizen. Alle gedeelde informatie is op de projectpagina terug te vinden. Voor meer informatie over de aanpak van participatie in het proces rondom het Centrumplan Voorthuizen verwijzen wij naar bijlage 10. Memo Participatieproces Centrumplan Voorthuizen. Voor een overzicht van de ontvangen reacties verwijzen wij naar bijlage 11. Reactienota participatiebijeenkomsten Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.

De invulling van het participatieproces en de bijbehorende participatietrede ten behoeve van het vervolgproces, wordt in het projectplan verder uitgewerkt.

b) Communicatie
- worden betrokkenen zoals de Regiegroep en bewoners, ondernemers en belanghebbenden die aan de kleine participatieavonden hebben deelgenomen voorafgaand aan 7 juli 2025, actief geïnformeerd.
- volgt een persbericht.

7. Vervolgstap
Voor u liggen de resultaten van de definitiefase van het project Centrumplan Voorthuizen, ter onderbouwing van het voorliggende voorstel. Met deze rapportage sluiten we de definitiefase af.

In de volgende ontwerpfase, werken we toe naar een Voorlopig Ontwerp (VO) op basis van het voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen. Hierbij leggen we meer nadruk op verkeersveiligheid en sturing van het autoverkeer, verbeteren we de toegankelijkheid en inclusie en kiezen we materialen passend bij de belasting van het gebied. Ook werken we integraal aan vervangingsopgaven in de ondergrond en aan bovengrondse inrichtingseisen, verwerken we de principes van klimaatadaptatie en benutten kansen voor gecombineerd werk. In nauwe samenwerking verwerken we ook het advies van de hulpdiensten als onderdeel van het vervolgproces.

Wij verwachten in de tweede helft van 2026 bij u terug te komen met het voorlopig ontwerp, mogelijk per deelgebied, de bijbehorende kostenraming en de uitvoeringsplanning. Het proces vindt plaats in nauwe afstemming met hulpdiensten, het openbaar vervoer, nutspartijen en de Regiegroep, waarin inwoners en ondernemers zijn

vertegenwoordigd. Vooruitlopend hierop is de planvorming voor de herinrichting Koninginnelaan oost ten behoeve van de vervangingsopgaven in de ondergrond reeds gestart ten behoeve van uitvoering in 2026.

Planning op Hoofdlijnen:

Besluitvorming raad (incl. technische avond)	Q4 2025
Opstellen Projectplan Centrumplan Voorthuizen 2.0	Q1 2026
Besluitvorming college Projectplan	Q2 2026
Uitvoering vervangingsopgaven ondergrond Koninginnelaan oost	Q3 en Q4 2026
Uitwerking vervangingsopgaven ondergrond, kansen gecombineerd werk, optimalisatie toegankelijkheid en inclusie, optimalisatie Huiskamer van Voorthuizen, bovengrondse inrichtingseisen, optimalisatie sturing autoverkeer, optimalisatie klimaatadaptatie, uitwerking Jumbo plein, uitwerking Supermarkt nota Voorthuizen	Q4 2026
Besluitvorming college	Q1 2027
Besluitvorming raad voorlopig ontwerp Centrumplan Voorthuizen (VO)	Q2 2027

Na besluitvorming gemeenteraad volgt uitwerking in:
- Definitief Ontwerp (DO)
- Uitvoeringsontwerp (UO)
- Aanbesteding
- Realisatie.

8. Bijlagen

1. Memo Verkeerskundige keuzes inzake Centrumplan Voorthuizen;
2. Notitie Verkeersonderzoek effecten eenrichtingsverkeer Hoofdstraat Voorthuizen;
3. Rapportage 1-richtingsverkeer Hoofdstraat_M08381-R-E03_240830;
4. Notitie Verkeerseffecten vertraging Hoofdstraat Voorthuizen;
5. Rapportage ETW30_M08381-R02-E01_241024;
6. Rapportage GOW30_M08381-R03-E01_250515;
7. Definitieve versie Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen;
8. Landschappelijke inpassing Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen;
9. Dwarsprofielen Hoofdstraat, Koninginnelaan, Van Den Berglaan, Brahmslaan;
10. Memo Participatieproces Centrumplan Voorthuizen;
11. Reactienota participatiebijeenkomsten Voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen;
12. Raadsbesluit Kaderstelling voorkeursscenario Centrumplan Voorthuizen.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak